

Capella de Santa Anna de Saió

Santa Margarida de Montbui

Ubicació

Comarca: Anoia
Lloc/Adreça: El Saió (Crta. BV-2233. km. 1 . 08710 Santa Margarida de Montbui)
Emplaçament Dintre del nucli del Saió. Crta. BV-2233. km. 1

Coordenades:

Latitud: 41.57697
Longitud: 1.56395
UTM Est (X): 380284
UTM Nord (Y): 4603805

Classificació

Número de fitxa 08250-8
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Romànic Modern Neoclàssic
Segle XI-XVIII
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA núm. 6031
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Religios
Titularitat Privada
Titular: Bisbat de Vic (C/Santa Maria, 1 08500 Vic)
Autoria de la fitxa Raquel Valdenebro Manrique
Data de registre de la fitxa: dt., 13/04/2010 - 02:00

Descripció

Capella de planta rectangular que conserva l'orientació tradicional amb l'absis a llevant i la capçalera a ponent. Es cobreix amb teulada a doble vessant feta amb teula. La construcció presenta un carreuat irregular però disposat ordenadament en fileres ordenades, i unit amb ciment, fruit d'una reparació efectuada les darreres dècades. Sobresurt de la façana nord el cos d'una sagristia quadrangular a la qual s'accedeix des de l'interior. Com a element constructiu destacable s'observa la presència de dos contraforts o ràfecs a la façana nord i dos més a la façana sud que reforcen l'edifici. La façana de ponent és molt senzilla i sense decoració afegida, presenta només un ull de bou i un campanar d'espada sobre la coberta. La porta d'accés a l'interior s'ha obert a la façana de migdia, entre contrafort i contrafort. Es tracta d'una porta formada per una arcada de mig punt reduïda construïda amb dovelles que es recolzen sobre carreus quadrangulars que fan de brancals. Com a element decoratiu destaca una motllura que ressegueix l'arcada del portal i els brancals. Sobre l'arcada destaca una petita fornícula oberta al mur on actualment es diposita una petita talla de la Mare de Déu contemporània. La capçalera és quadrangular, i actualment no es pot observar, ja que presenta el cementiri parroquial adossat directament al mur de la capçalera. A l'interior de l'església destaca la coberta feta amb una successió de voltes rebaixades pintades de color blanc. Als murs laterals s'observa el mur i la pedra vista. Com a element decoratiu destaca la presència d'un seguit de pilastres adossades al mur i unides per un fris corredís. Tant les pilastres com el fris han estat pintats en color marró, destacant cromàticament entre el blanc del sostre i la pedra del mur. L'absis es troba enguixat i decorat amb un tres fornícules afegides amb un petit pedestal sobresortint. La fornícula central acull la imatge de Santa Anna amb la Verge Maria nena. Es tracta d'una imatge feta en guix datada en la dècada de 1920-1930, sense policromia. La fornícula dreta es troba ocupada per la figura de Sant Antoni Abat i l'esquerra per la figura de Sant Isidre. Totes dues són figures reposades les darreres dècades. Al mur nord s'obre una porta allindada que dona accés a la sagristia. La capella ha estat pintada i netejada els darrers anys. Actualment la capella continua oberta al culte i es fa missa el segon diumenge de cada mes.

Observacions:

El seu entorn és l'espai on es celebra la Festa Major del Saió celebrada el dia de Sant Jaume (25 de juliol)

Història

Els orígens d'aquest conjunt arquitectònic cal cercar-los en la tasca repobladora i constructora duta a terme per Guillem de Mediona entorn al 1023, moment a partir del qual rebé l'infeudació dels castells de la Tossa, Tous i Saió. El nucli del Saió es troba estretament lligat a la presència de l'antic castell de Saió (Ocelló) i la que degué ser la seva capella castellera. Inicialment la capella estigué advocada a Sant Pere. L'organització i repoblació del territori va anar acompanyada d'un important programa constructiu, que va incloure l'aixecament del castell de la Tossa, l'església de Santa Maria de la Tossa, el castell de Saió i l'església de Sant Pere de Saió, que acompanyava la presència de castell de Saió. Donat que la parroquialitat del terme es va escaure en Santa Maria de la Tossa, la funció de Sant Pere de Saió no degué passar del de capella castellera, oferint un al·licient més als pobladors que s'assentessin a redós de la protecció del castells de Saió i per tant de l'església. Cal pensar que el 1032 es trobava conclosa, ja que al testament de Guillem de Mediona, mort aquell any, com a conseqüència d'una ràtzia contra els musulmans, es descriuen els seus castells i possessions, llegant una unça d'or a l'església de Santa Maria de la Tossa i una altra a la de Sant Pere del castell de Saió. TORRAS (1991: 17) La capella de Sant Pere per tant, estava destinada a convertir-se en el centre de l'espiritualitat dels veïns concentrats a Saió, però sempre amb caràcter de sufragània. Al capbreu del 1685 hi consten un total de 7 cases vinculades al nucli del Saió. TORRAS (1991: 29) Tot i els seus orígens pre-romànics i possiblement romànics, l'església fou profundament reconstruïda als segles XVII-XVIII i l'advocació canvià per passar a convertir-se en Santa Anna del Saió. La capella de Santa Anna apareix esmentada el 1790 a la descripció del terme efectuada per Francisco Zamora: "En el castillo ay una

capilla llamada N^a Sra. De Gracia , y mas distante ay otra llamada Sta. Anna del Saió". TORRAS (1991: 31). El 1845 apareixia novament en una altra descripció efectuada per Pascual Madoz i recollida al seu "Diccionario geográfico", on es deia: " También se comprende en el término y su jurisdicción de la cuadra del Sayó, compuesta de 4 casas y una ermita titulada de Santa Ana". TORRAS (1991: 32)
Arquitectònicament, l'interior de l'església ha estat pintat i reformat a la dècada del 1990.

Bibliografia

ALVAREZ R (1986) Història de Santa Margarida de Montbui. Treball inèdit. TORRAS I RIBÉ J (1991) Santa Margarida de Montbui . Història de l'Anoia. Vol II. Ed. Parcir. Pàg. 13-47. TORRAS I RIBÉ, J.M(1993). La Comarca de l'Anoia a finals del segle XVIII. Els "qüestionaris" de Zamora i altres descripcions 1790-1797, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, Barcelona.

